

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň JUDr. Petry Kamínkové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobkyně: **M. F.,**
bytem X

proti
žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**
sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v nezákonnosti sdělení žalovaného ze dne 25. 10. 2023, č. j. UOOU-02890/23-10

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu třetího zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá určení ochrany proti zásahu žalovaného spočívajícího v nezákonnosti sdělení ze dne 25. 10. 2023, č. j. UOOU-02890/23-10, kterým žalovaný žalobkyni informoval o vyřízení jejího podnětu.

(K.ř. č. 1 – rozsudek)

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

2. Dne 26. 6. 2023 zaslala žalobkyně žalovanému podnět, v němž uvedla, že na adrese XY, Praha 10 se nachází kamera monitorující veřejný prostor (část ulice Z a patrně část pozemků gymnázia) a že pod kamerou není vchod do uvedeného objektu. Zároveň popsala, že u kamery chybí uvedení kontaktních údajů na provozovatele kamery. Své podání žalobkyně doplnila fotografiemi, na kterých se nachází předmětná kamera, a informační tabulkou s nápisem „Prostor je střežen kamerovým systémem“ bez jakýchkoliv dalších údajů. Tentýž podnět žalobkyně zaslala také Úřadu městské části Praha 10, který její podnět dne 11. 7. 2023 postoupil žalovanému.
3. Dne 4. 8. 2023 vyrozuměl žalovaný žalobkyni, že na základě jejího podnětu zvolil postup dle čl. 58 odst. 1 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (dále jen „nařízení GDPR“) a že vlastníka předmětné budovy, tj. společenství vlastníků domu (dále jen „SVJ“) požádal o vyjádření k věci do 21 dnů od doručení upozornění, zejména o poskytnutí informace o předmětném zpracování osobních údajů prostřednictvím kamery, včetně upřesnění a doložení specifikovaných informací o zpracování osobních údajů prostřednictvím kamerového systému. Žalovaný se zároveň žalobkyni omluvil za prodlení s reakcí na její podání z důvodu souběžného šetření vysokého počtu podnětů a stížností.
4. Dne 18. 8. 2023 v reakci na žádost žalobkyně o uplatnění opatření proti nečinnosti ze dne 28. 7. 2023 zaslal předseda žalovaného žalobkyni přípis, ve kterém ji informoval, že žalovaný není ve věci nečinný. Požádal SVJ o vyjádření a v návaznosti na jeho odpověď rozhodne o dalším postupu.
5. Dne 24. 8. 2023 obdržel žalovaný vyjádření od SVJ, které mu sdělilo, že žádný kamerový systém neprovozuje. Nejedná se o funkční kameru, nýbrž pouze o její atrapu, která byla instalována s cílem odradit osoby znečišťující prostranství kolem nádob na odpad, na které je atrapa zaměřena. SVJ uvedlo, že z jeho strany nedochází k žádnému monitorování fyzických osob. Zároveň žalovaného požádalo o sdělení oznamovatele podnětu, aby jej mohli kontaktovat, vše mu vysvětlit a ukázat.
6. Dne 5. 11. 2023 doručil žalovaný žalobkyni sdělení ze dne 25. 10. 2023, ve kterém ji informoval o obsahu vyjádření SVJ. Zároveň uvedl, že pokud prostřednictvím nefunkčního zařízení nedochází k monitorování prostoru, nejedná se o zpracování osobních údajů osob pohybujících se v daném prostoru, tedy nejedná se o postup podléhající nařízení GDPR, a tudíž v dané věci není dána působnost žalovaného. Žalovaný věc odložil bez dalších opatření. V tomto sdělení žalobkyně spatřuje nezákonný zásah, neboť jej považuje za nezákonné.
7. Dne 22. 11. 2023 žalobkyně žalovanému zaslala žádost dle zákona č. 106/1999 Sb., ve které požádala o zaslání vyjádření SVJ a o informace, jakým způsobem žalovaný prověřil pravdivost tvrzení SVJ a zda jediným podkladem pro postup žalovaného je tvrzení SVJ. Žalovaný v odpovědi ze dne 5. 12. 2023 zopakoval závěry ze sdělení ze dne 25. 10. 2023 a dodal, že není povinen zahájit správní řízení nebo kontrolu na místě na základě každého doručení podnětu, zejména nemůže uplatňovat svoji dozorovou pravomoc kontrolou na místě na základě podnětů, které nejsou doplněny podklady důvodně nasvědčujícími pochybení správce osobních údajů při jejich zpracování. Dodal, že podnět žalobkyně neobsahoval podklady, které by vyvracely tvrzení správce osobních údajů.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

8. Dne 6. 12. 2023 zaslala žalobkyně další podání nazvané jako žádost o informace, ve kterém popsala dosavadní skutkové okolnosti, vyjádřila se k dosavadnímu postupu žalovaného a formulovala dotazy, kterými polemizuje se sdělením žalovaného ze dne 25. 10. 2023. Žalobkyně se mimo jiné dotázala, zda žalovaný žádal SVJ o jiný důkaz nebo se spokojil pouze s jeho tvrzením, proč tak případně neučinil a jaké další podklady má žalovanému zaslat, aby žalovaný ve věci provedl šetření.
9. Žalovaný podání žalobkyně ze dne 6. 12. 2023 vyhodnotil podle obsahu ve smyslu § 37 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) jako stížnost dle § 175 správního řádu na vyřízení podnětu žalovaným, neboť namítala nedostatečné prověření skutkového stavu ve věci podnětu. Dne 22. 1. 2024 zaslal žalovaný žalobkyni vyjádření k této stížnosti, ve kterém uvedl, že pokud podání žalovanému není důvodné, tzn. není doloženo podklady, které nasvědčují porušení povinnosti ze strany správce při zpracování osobních údajů, není žalovaný povinen uplatňovat svoji dozorovou pravomoc, což zahrnuje nejen zahájení řízení např. kontrolou namíste, ale též postup podle čl. 58 odst. 1 písm. a) nařízení GDPR, tj. žádat správce opakovaně o poskytnutí informací pouze na základě domněnky podatele podnětu, že ke zpracování osobních údajů (prostřednictvím kamery) dochází. Žalovaný uvedl, že ve fázi vyřizování podnětu není jeho povinností a priori ověřovat pravdivost tvrzení správce, pokud z podkladů přiložených k podnětu nevyplývá důvodné podezření na nepravdivost, resp. nevěrohodnost jeho tvrzení. Žalovaný dodal, že s přihlédnutím k zásadě vstřícnosti a ke skutečnosti, že informační tabulka „Prostor je střežen kamerovým systémem“ kolemjdoucí osoby záměrně mylně informuje, lze vyhovět návrhu žalobkyně a požádat SVJ o předložení detailní fotografie předmětné makety a o informaci, zda SVJ disponuje dokladem o zakoupení této makety.
10. Dne 29. 2. 2024 zaslalo SVJ žalovanému daňový doklad o zakoupení venkovní atrapy bezpečnostní kamery a její montáže.

Žaloba

11. Žalobkyně v žalobě ze dne 29. 12. 2023 popisuje, že z důvodu svého bydliště se pravidelně pohybuje v oblasti kolem náměstí XX v městském obvodu Praha 10 – Vršovice. U žalobkyně vyvstaly obavy z monitorování kamerovým systémem umístěným na rohu ulic L a Z a monitorujícím veřejné prostranství ve vlastnictví Hlavního města Prahy (část ulice Z a patrně část pozemku Gymnázia O). Kamera nemonitoruje vchod do uvedeného objektu. Nadto chybí uvedení kontaktních údajů na správce osobních údajů či provozovatele kamerového systému.
12. Žalobkyně namítá, že ve sdělení žalovaného ze dne 25. 10. 2023 nenašla žádnou jinou informaci, než že se žalovaný spolehl na samostatné tvrzení provozovatele kamery, že jde o maketu. Žalovaný dle ní neobstaral a ani nepožadoval od provozovatele další důkaz, který by tvrzení SVJ potvrdil.
13. Dle názoru žalobkyně z jí přiložených fotografií nelze jednoznačně určit nebo prokázat, zda je kamerový systém maketa. Na snímcích viditelný zapojený drát do kamery dle žalobkyně spíše nasvědčuje tomu, že kamera je pravá. Žalobkyně neví, jaké další podklady by měla žalovanému poskytnout, aby prokázala opak ničím nepodloženého tvrzení provozovatele kamerového systému. Žalobkyně uvádí, že postup žalovaného, který se spoléhá pouze na samostatné tvrzení provozovatele kamery, je veřejně dostupnou informací, kterou lze snadno zneužít, a odkázala na internetový článek ze dne 6. 2. 2016 zveřejněný na webu novinky.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

14. Žalobkyně dodává, že nespatřuje problém v nezahájení správního řízení ex offio. Žalobkyně považuje za nezákonný zásah to, že žalovaný řádně neprošetřil její podnět, což se promítlo do sdělení ze dne 25. 10. 2023. Žalovaný neměl dostatek důkazů pro to, aby učinil závěr, že předmětná kamera je atrapou. Namísto požadování důkazů ze strany SVJ se pouze spolehl na jeho samostatné tvrzení a důkazní břemeno přenesl na žalobkyni jakožto podatele podnětu a subjekt osobních údajů, neboť jí sdělil, že její podnět neobsahoval podklady, které by vyvracely tvrzení správce osobních údajů. Žalovaný dle žalobkyně mohl požádat SVJ o zaslání detailních fotografií kamery nebo daňového dokladu o zakoupení makety nebo využít jiných způsobů, které neznamenají kontrolu na místě.
15. K podmínkám přípustnosti zásahové žaloby žalobkyně uvádí, že šetření o sdělení (oznámení) o vyřízení podnětu je úkonem, který není rozhodnutím, proto může být nezákonným zásahem (rozsudek č. j. 2 As 285/2016-86). Přímý zásah do svých práv dokládá vztahem k monitorované oblasti (má přes 20 let trvající vlastnické právo k bytu nacházející se v dané oblasti, v této oblasti se pravidelně pohybuje, její dcera 8 let navštěvovala Gymnázium O, na jehož pozemek kamera částečně směřuje). Žalobkyně namítá zkrácení na následujících právech: právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života (čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listiny“)), právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě (čl. 10 odst. 3 Listiny), svoboda pohybu a pobytu (čl. 14 odst. 1 Listiny), právo domáhat se stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu (čl. 36 odst. 1 Listiny), právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem (čl. 36 odst. 3 Listiny, žalobkyně toto právo interpretuje jako právo na ochranu před nesprávným či nezákonným úředním postupem).
16. Žalobkyně s ohledem na zásadu materiální pravdy vyjádřenou v § 3 správního řádu uvádí, že pokud má správní orgán na základě podnětu rozhodnout o (ne)zahájení správního řízení, musí zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí. Šetření podnětu se dle žalobkyně nemůže omezit jenom na skutečnosti v něm uvedené. Správní orgán musí prošetřit i skutečnosti jdoucí nad rámec podnětu a měl by zjišťovat okolnosti vylučující zahájení řízení z moci úřední. Problémem dle žalobkyně je absence dostatečného prověření skutkových tvrzení, která byla obsahem jejího podnětu.

Vyjádření žalovaného

17. Žalovaný ve vyjádření navrhl žalobu zamítnout.
18. Žalovaný namítá, že žalobkyně se ve svém důsledku domáhá zahájení určitého řízení z moci úřední (kontrolního, přestupkového, o uložení opatření k nápravě), neboť to představuje jedinou reálnou cestu k uplatnění dalších pravomocí žalovaného. Žalobkyni však nesvědčí veřejné subjektivní právo na zahájení žádného z těchto řízení.
19. Žalovaný se s odkazem na § 85 s. ř. s. domnívá, že žaloba je nepřípustná. Žalobkyně podala stížnost podle § 175 správního řádu, aniž by vyčkala jejího vyřízení. Nepřípustnost dovozuje žalovaný také z toho, že žalobkyně nijak neuplatnila svá práva uvedená v čl. 12 až 22 nařízení GDPR vůči SVJ, a to i přestože SVJ se nabídlo jí vše „vysvětlit a ukázat“. Žalovaný upozorňuje, že v případě porušení práv subjektů údajů podle čl. 12 až 22 nařízení ČDPR je možno podle čl. 83 odst. 5 nařízení GDPR a § 62 odst. 1 písm. c) zákona č. 110/2019 Sb., o

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

zpracování osobních údajů, uložit pokutu až do výše 20.000.000 EUR nebo jedná-li se o podnik až do výše 4 procent celkového ročního obrátu celosvětově za předchozí finanční rok, podle toho, která hodnota je vyšší. Stejně tak by mohla žalobkyně využít svoje právo na soudní ochranu podle čl. 79 nařízení GDPR. Nepravdivým sdělením žalobkyni anebo nedůvodným odmítnutím její žádosti by se tedy SVJ mohlo vystavit hrozbě citelného postihu.

20. Žalovaný dále cituje rozsudek NSS č. j. 2 Aps 1/2005-65 a konstatuje, že napadené sdělení nemohlo žalobkyni nikterak zkrátit na jejích právech. Upozorňuje na to, že až v podané žalobě žalobkyně uvedla, že se ona i její dcera pravidelně pohybují v dosahu předmětné kamery, což by mohlo signalizovat zásah do jejich práv. Předchozí podání adresovaná žalovanému žalobkyně formulovala obecně ve formě podezření a pocitů ohrožení či nejistoty, tudíž se nejednalo o stížnost podle čl. 77 GDPR.
21. Žalovaný podotýká, že pokud by předmětná kamera nebyla pouhou maketou, mohlo by být monitorování za účelem zmiňovaným SVJ, tj. zjištění a odstrašení osob znečišťujících prostranství v okolí nádob na odpad SVJ, podloženo právním titulem uvedeným v čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení GDPR.
22. Žalovaný připomíná, že s žalobkyní ve věci v rámci svých kapacit vždy řádně komunikoval. Uvádí, že rozhodnutí ohledně dalšího prošetřování ze dne 22. 1. 2024 žalovaný přijal bez spojitosti s podanou žalobou, která mu byla doručena až 24. 1. 2024.

Replika žalobkyně

23. Žalobkyně poukazuje na to, že žalovaný jí na jednu stranu ve sdělení ze dne 25. 10. 2023 oznámil, že se nejedná o postup podléhající nařízení GDPR, avšak následně ve svém vyjádření k žalobě tvrdí, že žalobkyně měla uplatnit práva podle tohoto stejného nařízení GDPR, které se ale zároveň na předmětné jednání provozovatele kamery nevztahuje. Žalobkyně uvádí, že v červnu 2023 chtěla využít svá práva podle nařízení GDPR, ale vedle kamery chyběla a stále chybí kontaktní informace na provozovatele kamery.
24. Žalobkyně se nyní nemůže úspěšně domáhat uplatnění svých práv dle nařízení GDPR u SVJ, neboť žalovaný aplikaci tohoto předpisu ve svém sdělení ze dne 25. 10. 2023 vyloučil, SVJ by tak její uplatnění práv jednoduše odmítlo s odkazem na toto sdělení. Nadto se žalobkyně obává šikany ze strany SVJ.
25. Žalobkyně nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že zahájení řízení ex offio je jedinou reálnou cestou k uplatnění dalších pravomocí žalovaného. Odkazuje na hlavu III správního řádu a poukazuje na to, že ředitel odboru legislativy a metodiky žalovaného uložil dne 22. 1. 2024 oddělení stížností a podnětů požádat SVJ o další podklady.
26. K nepřípustnosti žaloby uvádí, že netušila, že její žádost o informace ze dne 6. 12. 2023 žalovaný posuzuje jako stížnost podle § 175 správního řádu. K uplatnění práv dle čl. 12 až 22 nařízení GDPR žalobkyně uvádí, že tato práva nešlo v původním podnětu nijak uplatnit, neboť z důvodu chybějících kontaktních údajů nebylo zřejmé, kdo je provozovatelem kamery. Žalobkyně navíc nemá pravomoc ani možnost požadovat další konkrétní důkazy po SVJ pro určení toho, zda kamera je či není maketa.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

27. K žalovaným citovanému rozsudku č. j. 2 Aps 1/2005-65 žalobkyně uvádí, že žalovaný rozsudek vykládá nepřesně a citaci vytrhává z kontextu.

Duplika

28. Žalovaný v duplice uvádí, že v rámci pokračujícího šetření ve věci postoupilo SVJ žalovanému fakturu ze dne 31. 3. 2017 k zakoupení a montáži atrapy venkovní bezpečnostní kamery. Důvod pro podání žaloby dle žalovaného odpadl.
29. Žalovaný uvádí, že žalobkyně mohla uplatnit svá práva vůči SVJ. Provozovatel kamery jí byl totiž znám po obdržení přípisu ze dne 4. 8. 2023. Žalobkyně si navíc dle repliky nestěžuje na porušení práv ze strany SVJ, ale ze strany žalovaného. Pro tento případ by ale bylo nezbytné, aby podala žalovanému stížnost podle čl. 77 nařízení GDPR, což je stížnost, která by se musela týkat zpracování osobních údajů žalobkyně v rozporu s nařízením GDPR.

Triplika

30. Žalobkyně opakuje dříve uvedené argumenty a setrvává na žalobě v plném rozsahu.

Podmínky řízení

31. Soud se nejprve zabýval tím, zda jsou splněny podmínky řízení o zásahové žalobě podle § 82 a násl. zákona „s. ř. s.“. Podle citovaného ustanovení každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný. Zároveň platí, že aby soud mohl přistoupit k meritornímu přezkumu tvrzeného zkrácení na právech, musí být takové zkrácení myslitelné, tedy alespoň hypoteticky možné.
32. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, potvrdil dřívější judikaturu, podle níž „[j]e-li zjevné a nepochybné, že jednání popsané v žalobě nemůže být vzhledem ke své povaze, původci či jiným okolnostem ‚zásahem‘ ve smyslu legislativní zkratky v § 82 s. ř. s., i kdyby byla všechna tvrzení žalobce pravdivá, musí být taková žaloba odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jelikož chybí podmínka řízení spočívající v myslitelném tvrzení nezákonného zásahu. Soud zde bude přihlížet též k závěrům ustálené judikatury, jež dále vysvětluje, které úkony veřejné správy nezákonným zásahem nejsou a nemohou být.“
33. Možnost odmítnout žalobu na ochranu před nezákonným zásahem pro chybějící podmínku řízení spočívající v myslitelném tvrzení nezákonného zásahu je však vyhrazena těm případům, kdy lze bez bližšího posuzování daného případu a relevantní právní úpravy dovodit, že se již pojmově nemůže jednat o zásah veřejné správy do právní sféry adresáta jejího působení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2023, č. j. 4 As 20/2023-51).
34. V nyní posuzovaném případě žalobkyně tvrdí, že sdělení žalovaného je nezákonné, neboť žalovaný v něm vyšel z tvrzení SVJ, aniž by si ověřoval jeho pravdivost.
35. Soud má za to, že z tvrzení žalobkyně nelze bez bližšího posouzení daného případu a relevantní právní úpravy dospět k jednoznačnému závěru, že popsané jednání nemůže být zásahem do práv.
36. Splněna je i podmínka včasnosti žaloby. Dle § 84 odst. 1 s. ř. s. „[ž]aloba musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo.“ Žaloba byla podána dne 29. 12. 2023, tedy méně než 2 měsíce od doručení sdělení žalovaného žalobkyni (5. 11. 2023).

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Posouzení věci Městským soudem v Praze

37. Soud o věci rozhodl bez jednání, jelikož žalovaný s takovým postupem výslovně souhlasil a žalobkyně s tímto postupem nevyslovila nesouhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Soud při rozhodování o nezákonnosti zásahu vyšel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu (§ 87 odst. 1 s. ř. s.). Soud vycházel z nesporného skutkového stavu, který je zřejmý z tvrzení stran.
38. Aktivní procesní legitimaci jako podmínku přípustnosti žaloby, jejíž nedostatek vede k odmítnutí žaloby, je nutné odlišovat od aktivní věcné legitimace, jejíž zkoumání je součástí posouzení důvodnosti návrhu (srov. rozsudek NSS č. j. 4 AOs 3/2013-33 z 24. 10. 2013). Ze setrvalé judikatury správních soudů vyplývá, že předpokladem pro poskytnutí ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu je kumulativní naplnění pěti podmínek: žalobkyně musí být přímo (**1. podmínka**) zkrácena na svých právech (**2. podmínka**) nezákonným (**3. podmínka**) zásahem, který není rozhodnutím (**4. podmínka**) a byl zaměřen přímo proti ní nebo v jeho důsledku bylo proti ní přímo zasaženo (**5. podmínka**) [např. rozsudek NSS č. j. 1 Aps 5/2012-38 z 11. 7. 2012]. Není-li tedy byt jen jediná z těchto podmínek splněna, soud žalobu zamítne (např. rozsudek NSS č. j. 2 Aps 1/2005-65 z 17. 3. 2005).

Nezákonný zásah (3. a 4. podmínka)

39. Třetí a čtvrtá podmínka (nezákonný zásah, který není rozhodnutím) spolu souvisí a nelze je posuzovat izolovaně. Mezi stranami není sporné, že žalovaný ve sdělení ze dne 25. 10. 2023 vyšel z tvrzení SVJ, že kamera umístěná na objektu XY je pouhou atrapou nainstalovanou s cílem odradit osoby, které znečišťují prostranství kolem nádob na odpad. Žalobkyně spatřuje zásah v tom, že žalovaný toto tvrzení SVJ před zasláním sdělení ze dne 25. 10. 2023 nikterak neověřil a věc odložil.
40. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 2 As 285/2016-86, publikovaného pod č. 3563/2017 Sb. NSS, lze pohledem judikatorních podmínek nezákonného zásahu konstatovat, že šetření i sdělení (oznámení) o vyřízení podnětu je úkonem správního orgánu, který není rozhodnutím, může proto být zásahem, a to i zásahem nezákonným. Toto naplňuje většinu podmínek pro určení, jestli se jedná o nezákonný zásah, vytyčených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005 č. j. 2 Aps 1/2005-65 (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 12. 2022, č. j. 2 As 8/2022-28.)
41. Při zkoumání třetí podmínky se soud zabýval tím, zda žalovaný při vyřízení podnětu žalobkyně a vydání sdělení ze dne 25. 10. 2023 postupoval dle zákona.
42. Žalobkyně podala podnět, ve kterém žalovaného upozornila na kameru monitorující veřejné prostranství a na absenci uvedení kontaktních údajů provozovatele této kamery. Žalovaný se při šetření podnětu obrátil na SVJ a požádal jej o vyjádření k dané věci a o poskytnutí informací o zpracování osobních údajů prostřednictvím dotčené kamery. SVJ této výzvě vyhovělo a žalovanému poskytlo vyjádření, ve kterém uvedlo, že předmětná kamera není skutečná a že se jedná o maketu. Jelikož žádné skutečnosti ani podklady od žalobkyně nenásvědčovaly tomu, že by se jednalo o nepravdivé tvrzení, vydal žalovaný sdělení ze dne 25. 10. 2023, ve kterém uvedl, že se nejedná o zpracování osobních údajů, tedy o postup podléhající nařízení GDPR, tudíž ve věci není dána působnost žalovaného a věc se odkládá bez dalších opatření.

43. Dle § 42 správního řádu „[s]právní orgán je povinen přijímat podněty, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední. Pokud o to ten, kdo podal podnět, požádá, je správní orgán povinen sdělit mu ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy podnět obdržel, že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu. Sdělení správní orgán nezasílá, postupuje-li vůči tomu, kdo podal podnět, podle § 46 odst. 1 nebo § 47 odst. 1.“
44. Zkoumání podnětů podaných podle § 42 správního řádu je pouze neformální postup, na základě kterého může být správní řízení zahájeno. O vyřízení podnětu k zahájení řízení z moci úřední se nevydává žádné rozhodnutí či usnesení a jejich posuzování neprobíhá ve správním řízení, což vyplývá z definice správního řízení a rozhodnutí dle § 9, § 67 odst. 1 a § 76 odst. 1 správního řádu (viz rozsudek NSS ze dne 31. 8. 2017, čj. 4 As 117/2017-46).
45. Judikatura Nejvyššího správního soudu (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, č. 4178/2021 Sb. NSS, věc ŽAVES) připouští soudní ochranu před nezákonným zásahem proti faktické nečinnosti správního orgánu, která spočívá v nezahájení správního řízení (v posuzované věci šlo právě o řízení o odstranění stavby):
- „Ten, kdo tvrdí, že je dotčen na svém hmotném právu faktickou nečinností stavebního úřadu, který v rozporu s § 129 odst. 2 stavebního zákona nezahájil řízení o odstranění nepovolené stavby (nepovolené terénní úpravy), se může bránit proti takové faktické nečinnosti správního orgánu žalobou na ochranu před nezákonným zásahem (§ 82 násl. s. ř. s.). Vyhoví-li soud takové žalobě, určí, že nezahájení řízení z moci úřední je nezákonným zásahem a současně přikáže stavebnímu úřadu zahájit řízení podle § 129 odst. 2 stavebního zákona. Pokud nebude zásahová žaloba odmítnuta proto, že v žalobě označené jednání nemůže být již z povahy věci nezákonným zásahem [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], je namístě zkoumat její přípustnost z hledisek § 85 s. ř. s., části věty před středníkem. Soud si musí nejprve ujasnit, zda projednávaná žaloba je ‚zápůřčí‘, tj. směřuje proti zásahu, který doposud nebyl ukončen, anebo ‚určovací‘, tedy směřuje proti zásahu, který již ukončen byl. Zatímco u určovací žaloby nezkoumá, zda se žalobce ochrany před zásahem či jiné formy nápravy mohl domáhat jinými právními prostředky, a pokud ano, zda tak učinil, u zápůřčí žaloby takové zkoumání provést musí. Zjistí-li, že uvedené právní prostředky měl žalobce k dispozici, avšak nevyužil jich, musí soud žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s. Neuplatnil-li žalobce před podáním žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu spočívajícím v jeho faktické nečinnosti ve věci zahájení správního řízení z moci úřední podnět podle § 42 správního řádu, respektive podnět nadřízenému správnímu orgánu k přijetí opatření proti nečinnosti (§ 80 odst. 2 správního řádu), soud žalobu odmítne pro nepřípustnost dle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s.“*
46. V projednávané situaci však žalobkyně uvádí, že problém nespátřuje v nezahájení řízení z moci úřední ze strany žalovaného, nýbrž v tom, že žalovaný řádně neprošetřil její podnět, což se promítlo do nezákonnosti sdělení ze dne 25. 10. 2023. Žalobkyně tedy spatřuje zásah ve způsobu, jakým žalovaný vyřídil její podnět. Soud na tomto místě podotýká, že je na žalobkyni, jakým způsobem vymezí žalovaný zásah – v čem konkrétně jej spatřuje. Soud má povinnost poučit žalobkyni o případné volbě nesprávného žalobního typu, nikoliv jí však poskytovat rady vedoucí k jejímu úspěchu ve věci, doporučovat jí procesní strategii a podobně.
47. Soud shledal, že postup žalovaného při šetření podnětu žalobkyně odpovídal zákonu. Žalovaný se podnětem žalobkyně zabýval, učinil kroky k prověření namítaného stavu (tj. obrátil se na SVJ ve smyslu čl. 58 odst. 1 písm. d) nařízení GDPR) a žalobkyni na její podnět

(byť se zpožděním) odpověděl. Tento postup, kterým žalovaný prošetřil skutečnosti uvedené v podnětu žalobkyně, považuje soud vzhledem k okolnostem věci za dostačující. Skutečnost, že žalovaný při šetření podnětu neučinil veškeré kroky, které by si žalobkyně přála, nezakládá nezákonnost jeho postupu.

48. Žalobkyně nemá právo požadovat konkrétní kroky při šetření jejího podnětu. Způsob, jakým žalovaný její podnět prošetří, záleží na jeho úvaze. Právní úprava přijímání a šetření podnětů neposkytuje žalobkyni možnost domáhat se šetření podnětu konkrétním způsobem. § 42 správního řádu totiž ukládá správnímu orgánu pouze povinnost podnět v zákonné lhůtě vyřídit a podatele o tom informovat, nelze z něj však dovodit právo domáhat se prošetření podnětu konkrétním vybraným způsobem. Je na něm, aby s ohledem na zjištěné skutečnosti vyhodnotil důvodnost podnětu a vhodnost dalšího postupu.
49. Soud uzavírá, že žalovaný nepochybil při způsobu, jakým prošetřil podnět žalobkyně. Sdělení ze dne 25. 10. 2023 není nezákonným zásahem.
50. Soud neshledal nezákonnost zásahu. S ohledem na výše uvedené se soud již detailně nezabýval dalšími podmínkami aktivní věcné legitimace. Nad rámec nezbytného soud toliko konstatuje, že žalobkyně namítá zásah do svých ústavních práv v důsledku existence kamery, aniž by však procesně reagovala na doložení dokumentů ke skutečnosti, že předmětná kamera je pouze maketou.

Závěr a náklady řízení

51. Ze shora uvedených důvodů proto soud neshledal žalobu důvodnou a podle § 87 odst. 3 s. ř. s. ji zamítl.
52. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému, který byl plně úspěšný, soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. června 2024

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.